

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

มาตรการชะลอการฟ้องเป็นบทบาทสำคัญของพนักงานอัยการ ในต่างประเทศล้วนมีกฎหมายกำหนดให้พนักงานอัยการอาจนำมาตรการชะลอการฟ้องมาใช้ได้ในกรณีต่าง ๆ ที่อาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะระบบกฎหมายและสภาพสังคมของแต่ละประเทศ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้พนักงานอัยการสามารถใช้มาตรการชะลอการฟ้องได้ในคดีโดยทั่วไป มีแต่เพียงกรณีผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เท่านั้น ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตีตราผู้กระทำความผิด จนเกิดการกีดกันบุคคลดังกล่าวออกจากสังคม ทำให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในที่สุด อีกทั้งปัญหาคดีสิ้นศาลและผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ซึ่งเกิดจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มุ่งเน้นแต่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญาที่แม้จะเป็นความผิดประเภทที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิด โดยที่ความร้ายแรงหรือความน่าตำหนิหรือผลกระทบต่อสังคมจากการกระทำจะมีน้อย หรือไม่ได้มีความร้ายแรงถึงขนาดที่จะต้องให้มีการลงโทษจำคุก อันเนื่องจากปัญหากฎหมายอาญาเพื่อ ที่นำไปสู่การลดลงของประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การนำมาตรการชะลอการฟ้องมาปรับใช้แก่คดีโดยทั่วไปในความคิดบางประเภทจึงเป็นประโยชน์แก่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย กล่าวคือ ในด้านของผู้กระทำความผิดการชะลอการฟ้องเป็นการให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดสามารถฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมกลับตัวเป็นพลเมืองดี และได้มีโอกาสกลับไปอยู่กับครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้กระทำความผิดที่ได้เคยพลั้งพลาดไปสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุขตามแนวทางกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งทำให้ประเทศสามารถรักษาทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่า และลดการต่อต้านหรือเป็นปรปักษ์กับสังคมจากผู้กระทำความผิด รวมถึงเป็นการให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดที่ไม่มีทุนทรัพย์ในการต่อสู้คดีอาญาเนื่องด้วยการต่อสู้ในคดีอาญาข่อมตามมาด้วยค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายกระบวนการต่อสู้คดีโดยตรง เช่น ค่าทนายความ ค่าฤชาธรรมเนียมต่าง ๆ หรือค่าประกันตัว เป็นต้น หรือค่าใช้จ่ายแฝงที่

ตามมาจากการต่อสู้คดี เช่น ค่าเดินทางไปศาล ค่าใช้จ่ายอีกประเภทอื่น ๆ รวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ผู้กระทำความผิดต้องแบกรับตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มกระบวนการพิจารณาตัดสินเสร็จสิ้นกระบวนการ แทนที่จะสามารถนำช่วงเวลาดังกล่าวไปใช้เพื่อพัฒนาตนทางด้านต่าง ๆ หรือหาเลี้ยงชีพให้สามารถกลับไปเป็นพลเมืองดีในสังคมได้ต่อไป โดยเป็นการหลีกเลี่ยงการตีตราและลงโทษจำคุกระยะสั้นผ่านคำพิพากษาของศาล ที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดมีประวัติเสื่อมเสียอันยากต่อการกลับตัวเป็นพลเมืองดีได้ แม้กระทั่งการที่ศาลเลือกใช้วิธีการรอลงโทษหรือการรอการกำหนดคดีตาม ซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะไม่ได้ถูกลงโทษทางอาญาจริงก็ตาม แต่ก็ทำให้เกิดการตีตราผู้กระทำความผิดว่าได้มีการกระทำความผิดขึ้นจริง อันเป็นประวัติเสื่อมเสียที่จะส่งผลต่อชีวิตในอนาคตของผู้กระทำความผิด และจะส่งผลกระทบต่อสังคมในที่สุดหากผู้กระทำความผิดหมดหนทางจนเลือกที่จะกระทำความผิดซ้ำ และป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้เรียนรู้พฤติกรรมของอาชญากรจากผู้ต้องขังอื่นในเรือนจำ อันจะทำให้อาชญากรรายเล็กพัฒนาตนเป็นอาชญากรรายใหญ่ในที่สุด

ในด้านของผู้เสียหาย การชะลอการฟ้องเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้แสดงถึงความรับผิดชอบในการกระทำของตนและตั้งใจพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งการกระทำนั้นเสียตั้งแต่ต้น การให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดได้ขอใช้เยียวยาผลร้ายจากการกระทำความผิดโดยเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเยียวยาแก่ผู้เสียหายตั้งแต่ในโอกาสแรก โดยที่ไม่ต้องรอจนถึงขั้นตอนที่ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดขอใช้เยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายดังเช่นกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักโดยทั่วไป รวมถึงเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เสียหายอย่างแท้จริง อันจะเป็นการนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างคู่กรณี

ในด้านของการพิจารณาตั้งคดีของพนักงานอัยการ การชะลอการฟ้องจะเข้ามาเป็นตัวเลือกที่สามนอกเหนือจากคำสั่งฟ้องคดีหรือคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะเฉพาะในแต่ละคดี ผ่านการให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดโดยใช้มาตรการชะลอการฟ้อง ทำให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางอาญาที่เป็นไปตามสภาพแห่งความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

ในด้านกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม การชะลอการฟ้องจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในส่วนของกระบวนการบริหารงานยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณงานและจำนวนทรัพยากรบุคคลที่อยู่ในระบบกระบวนการยุติธรรม ทำให้ลดการเกิดปัญหาสภาวะคดีล้นศาล และปัญหาปริมาณงานเกินกว่าที่จำนวนบุคคลกรที่มีอยู่จะ

ปฏิบัติงานไหว และเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกทางอาญา เนื่องด้วยปริมาณงานหรือจำนวนคดีจะมีความสอดคล้องกับจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการเบี่ยงเบนคดีออกจากกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักตั้งแต่ขั้นก่อนการฟ้องคดีต่อศาล ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่สามารถกระทำได้อย่างละเอียดรอบคอบและถูกต้องมากยิ่งขึ้น ลดความผิดพลาดอันเกิดจากสภาวะการทำงานเร่งรีบอันเกิดจากปริมาณงานที่มาก และเจ้าหน้าที่สามารถใส่ใจกับบรรดาคดีที่มีความสำคัญได้มากยิ่งขึ้น อันจะทำให้คดีที่มีความสำคัญได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม อีกทั้งการชะลอการฟ้องยังเป็นมาตรการที่จะช่วยลดจำนวนปริมาณผู้ต้องขังในเรือนจำ เนื่องด้วยการชะลอฟ้องเป็นมาตรการเบี่ยงเบนคดีประเภทหนึ่ง ทำให้เป็นการลดปริมาณผู้ต้องขังในเรือนจำจากการลงโทษจำคุก รวมถึงช่วยในการลดภาระค่าใช้จ่ายของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เนื่องด้วยปริมาณงานที่ลดลง จึงทำให้เป็นการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคคลกรที่จะต้องจ้างเพิ่มเติมตามปริมาณงานที่มากขึ้น อีกทั้งเมื่อผู้ต้องขังมีจำนวนลดลง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดูแลผู้ต้องขังย่อมลดลงตามกันไปด้วย

ดังนั้น การนำมาตราการชะลอการฟ้องมาใช้ควบคู่ไปกับวิธีการกำหนดให้มีมาตรการคุมความประพฤติ เพื่อให้ผู้ต้องหาได้มีโอกาสแก้ไขความผิดพลาดของตนและกลัวตัวเป็นพลเมืองดี โดยที่ไม่มีมลทินหรือตราบาปติดตัว อีกทั้งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทั้งด้านการบริหารงานยุติธรรมและการบริหารงบประมาณในระบบกระบวนการยุติธรรม อันจะเกิดประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และสังคม มากกว่าการดำเนินการให้มีการพิจารณาตามปกติในการลงโทษทางอาญา จึงสมควรนำมาตราการการชะลอการฟ้องดังกล่าวมาใช้แทนการฟ้องคดีอาญา เพื่อให้คดีอาญาดังกล่าวระงับสิ้นลงและบรรลุผลในการแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในปัจจุบันของประเทศไทย

แต่อย่างไรก็ดี การที่พนักงานอัยการจะสามารถนำมาตราการชะลอฟ้องซึ่งมีในต่างประเทศมาปรับใช้กับบรรดาคดีในประเทศไทยได้นั้น จำเป็นต้องมีการบัญญัติไว้เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร โดยฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้อำนาจพนักงานอัยการอย่างชัดเจน โดยให้บทบาทหลักแก่พนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการชะลอการฟ้องตามดุลพินิจอย่างมีขอบเขต ภายใต้กรอบของกฎหมายโดยอาศัยอำนาจเชิงบริหาร ในการทำคำสั่งเกี่ยวกับคดี และมีการตรวจสอบ ความถูกต้อง โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการชะลอการฟ้องด้วยองค์กรภายนอกคือ ศาล ซึ่งเป็นองค์กรในฝ่ายตุลาการ โดยที่ศาลไม่อาจบังคับให้พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องได้ เนื่องด้วยอำนาจในการพิจารณาสั่งคดีดำเนินคดีเช่นการชะลอการฟ้องนั้นเป็นดุลพินิจและอำนาจของพนักงานอัยการ อันจะเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ ที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลา

การซึ่งกันและกัน อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับการแบ่งแยกอำนาจในการฟ้องคดี และอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีออกจากกัน เพื่อที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ประชาชนต่อกระบวนการชะลอการฟ้อง เนื่องด้วยคำสั่งชะลอการฟ้องนั้นเป็นคำสั่งที่มีความสำคัญ และอาจกระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

5.2 ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. โดยคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งอยู่ในระหว่างขั้นตอนการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหลักการส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับหลักการในต่างประเทศและมาตรฐานสากล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้มีการนำร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ดังกล่าวมาบัญญัติเป็นกฎหมายโดยแก้ไขเพิ่มเติมเพียงบางส่วน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ชัดเจน และสอดคล้องกับเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น โดยขอแบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

5.2.1 หลักเกณฑ์ของการชะลอการฟ้อง

การชะลอการฟ้องต้องให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ในการพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไปของการชะลอการฟ้องตามที่ฝ่ายนิติบัญญัติบัญญัติไว้เป็นกฎหมาย และใช้ดุลพินิจภายใต้ขอบเขตของหลักเกณฑ์เชิงคุณภาพที่จะเป็นตัวกำหนดทิศทางหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฎีกา มาตรา 248 พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 86 มาตรฐานสากลในเรื่องแนวทางว่าด้วยบทบาทของอัยการของสหประชาชาติ มาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการที่มีใช้การคุมขัง ค.ศ. 1990 และมาตรฐานความรับผิดชอบทางวิชาชีพและแถลงการณ์หน้าที่และสิทธิอันสำคัญของอัยการของสมาคมอัยการระหว่างประเทศในเรื่องของการใช้ดุลพินิจ โดยกำหนดหลักเกณฑ์เชิงคุณภาพจะต้องมีการเปิดเผยกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความยุติธรรมและความถูกต้องแน่นอนในการสั่งคดี และควรมีการพัฒนาและจัดทำหลักเกณฑ์เป็นกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับภายใต้ระบบของกฎหมายของแต่ละประเทศ เพื่อให้การใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการเป็นไปในแนวทางเดียวกันจนเกิดเป็นมาตรฐานในการใช้ดุลพินิจ เพื่อป้องกันการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ โดยสอดคล้องกับการใช้อำนาจในเชิงบริหารของพนักงานอัยการ จึงต้องมีหลักเกณฑ์เชิงคุณภาพของการชะลอการฟ้อง และในส่วนของช่วงระยะเวลาที่อาจใช้มาตรการชะลอการฟ้องได้นั้น

สามารถกระทำได้ทั้งช่วงระยะเวลาก่อนการฟ้องคดีและช่วงระยะเวลาภายหลังจากที่ฟ้องคดีไปแล้วแต่ศาลชั้นต้นยังคงไม่ได้มีการพิพากษา ซึ่งจะสอดคล้องประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน มาตรา 153a โดยแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. มาตรา 10 ดังนี้

“มาตรา 10 เมื่อพนักงานอัยการได้รับความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน และเห็นควรสั่งฟ้อง แต่เป็นกรณีที่มีคำสั่งชะลอการฟ้องได้ตามมาตรา 9 ให้พนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการตามที่เห็นสมควรดังต่อไปนี้...

หากพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าควรชะลอการฟ้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และสังคม โดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ สาเหตุ ความร้ายแรงและพฤติการณ์ของการกระทำ ความผิด ผลและสภาพการณ์ภายหลังการกระทำ ความผิด ตลอดจนความรู้สึกผิดและการพยายามบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้น ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องและให้รายงานให้ศาลทราบตามมาตรา 12 โดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรชะลอการฟ้อง ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ชะลอการฟ้องและดำเนินคดีต่อไป และให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังผู้ต้องหาและผู้เสียหายทราบภายในเจ็ดวันนับจากวันที่มีคำสั่งไม่ชะลอการฟ้อง คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่พนักงานอัยการได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลแล้วหรือเข้าเป็น โจทก์ร่วม และคดีอาจมีคำสั่งชะลอการฟ้องได้ตามมาตรา 9 พนักงานอัยการอาจร้องขอต่อศาลให้มีการนำการชะลอการฟ้องตามพระราชบัญญัติฉบับนี้มาบังคับใช้โดยอนุโลมเท่าที่พอจะใช้บังคับได้ และให้ศาลรอการพิจารณาคดีนั้นไว้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกคำสั่งชะลอการฟ้อง และการกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมความประพฤติ ให้เป็นตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด”

โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกคำสั่งชะลอการฟ้อง และการกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมความประพฤติ ซึ่งเป็นรายละเอียดและวิธีปฏิบัติของการชะลอการฟ้องนั้น ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องชะลอการฟ้องในระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วย การดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ

5.2.2 เงื่อนไขและระยะเวลาที่พนักงานอัยการอาจสั่งให้ผู้ต้องหาปฏิบัติ

การชะลอการฟ้องต้องมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเงื่อนไขและระยะเวลาที่พนักงานอัยการอาจสั่งให้ผู้ต้องหาปฏิบัติตามได้ โดยที่พนักงานอัยการ ไม่อาจสร้างเงื่อนไขใหม่ขึ้นเอง โดยที่

กฎหมายไม่ได้มีการบัญญัติไว้ หรือต้องไม่มีการบัญญัติกฎหมายในทำนองที่ว่าเป็นดุลพินิจของพนักงานอัยการในการสร้างเงื่อนไขใหม่ขึ้นมาเองตามที่เห็นสมควรกำหนดให้ผู้ต้องหาปฏิบัติตามได้ อันจะมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติในการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ ดังนั้น กระบวนการชะลอการฟ้องโดยพนักงานอัยการจึงควรที่จะให้พนักงานอัยการกระทำเพียงพิจารณาปรับใช้เงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยอาศัยดุลพินิจตามที่เห็นสมควรเท่านั้น ตามแนวทางของสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยมาตรการที่มีใช้การคุมขัง ค.ศ. 1990 เพื่อให้เกิดเหมาะสมกับลักษณะความจำเป็นของผู้ต้องหา ประเภทความผิด และผลกระทบที่เกิดขึ้นตามสภาพแห่งความเป็นจริง โดยเพิ่มเติมเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมความประพฤติที่พนักงานอัยการอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาปฏิบัติโดยแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. มาตรา 11 ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

“มาตรา 11 ในการชะลอการฟ้อง พนักงานอัยการอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาอยู่ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาการคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติตามที่เห็นสมควร ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติเป็นครั้งคราว เพื่อบุคคลดังกล่าวจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควร
- (2) จัดให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและผู้ต้องหาเห็นสมควร
- (3) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ
- (4) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันขึ้นอีก
- (5) ให้ไปรับการบำบัดรักษาความบกพร่องของร่างกายหรือจิตใจหรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่กำหนด
- (6) ให้ไปปรับการอบรมในหลักสูตรเกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมหรือพัฒนาพฤตินิสัย ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่กำหนด โดยอาจให้ออกค่าใช้จ่ายด้วยตนเองตามแต่ความเหมาะสม
- (7) ให้แสดงความสำนึกผิดหรือความรับผิดชอบในการกระทำความผิดของตนเอง โดยการชดใช้เยียวยาความเสียหายหรือการกระทำอื่นใดตามความเหมาะสม
- (8) ให้ชำระเงินให้แก่การคลังของแผ่นดิน โดยจำนวนเงินนั้นจะต้องไม่เกินกว่าจำนวนค่าปรับสูงสุดของโทษตามความผิดนั้น โดยจะต้องคำนึงถึงความรุนแรงของพฤติกรรม ทั้งนี้ การชำระเงินให้แก่การคลังนั้น สามารถแบ่งจ่ายได้ตามที่พนักงานอัยการกำหนด แต่จะต้องอยู่ภายในระยะเวลาหนึ่งปี

(9) ให้ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาจากการกระทำความผิดตกเป็นของรัฐ

(10) พักใช้ใบอนุญาตขับขี่

(11) เข้าร่วมอบรมในหลักสูตรสำหรับการฟื้นฟูและการสร้างจิตสำนึกในการไม่ขับรถขณะมึนเมา รวมถึงการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดแอลกอฮอล์บนยานพาหนะ โดยออกค่าใช้จ่ายด้วยตนเองเป็นระยะเวลาอย่างน้อยหกเดือน

(12) เข้าฝึกอบรมหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการหรือกลุ่มงานบริการด้านสาธารณสุข สังคม หรือสหวิชาชีพ

(13) ห้ามส่งจ่ายเช็ควินแต่ได้รับอนุญาตจากศาล

(14) ห้ามปรากฏตัวในบริเวณที่ได้กระทำความผิด ในบริเวณที่พนักงานอัยการกำหนดหรือบริเวณที่ผู้เสียหายอาศัยอยู่

(15) ห้ามพบและยุ่งเกี่ยวกับผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

(16) ห้ามเดินทางออกนอกประเทศ

การคุมความประพฤติตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามปี แต่ต้องไม่เกินกำหนดอายุความสำหรับความผิดนั้น

ถ้าภายหลังปรากฏแก่พนักงานอัยการหรือปรากฏจากรายงานของพนักงานคุมประพฤติว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤตินั้นได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดหรือทุกข้อก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้ ให้พนักงานอัยการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เสียหายประกอบการพิจารณา และต้องรายงานให้ศาลทราบ”

5.2.3 การตรวจสอบการชะลอการฟ้อง

การชะลอการฟ้องต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการชะลอการฟ้อง โดยองค์กรฝ่ายตุลาการ กล่าวคือ ศาลจะเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองการชะลอการฟ้องเฉพาะความถูกต้องและเป็นไปตามตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้กำหนดเท่านั้น โดยไม่ล่วงล้ำเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับดุลพินิจของพนักงานอัยการในการพิจารณาสั่งชะลอการฟ้อง เพื่อให้เป็นไปตามหลักความอิสระของพนักงานอัยการ เนื่องด้วยจากระบบการชะลอการฟ้องนั้นอาจกระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และเงื่อนไขที่พนักงานอัยการอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาปฏิบัติตามนั้นมีลักษณะเป็นผลร้ายแก่ผู้ต้องหา แม้จะไม่ใช้โทษทางอาญาตามที่กฎหมายกำหนดก็ตาม ซึ่งหากไม่มีการตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการย่อมเป็นการขัดกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจในการ

ฟ้องคดี และอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีออกจากกันตามแนวทางของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งหากให้ศาลเป็นผู้ตรวจสอบทั้งความชอบด้วยกฎหมายและการใช้ดุลพินิจ ย่อมเป็นการให้อำนาจในการพิจารณาคำวินิจฉัยคดีกับอำนาจในการพิจารณาพิพากษาแก่บุคคลคนเดียวกัน ซึ่งในทางกลับกัน หากให้อำนาจพนักงานอัยการในการชะลอการฟ้องโดยไม่มีกระบวนการตรวจสอบจากฝ่ายตุลาการ ก็ย่อมเป็นการให้อำนาจในการพิจารณาคำวินิจฉัยคดีกับอำนาจในการพิจารณาพิพากษาแก่บุคคลคนเดียวกันเฉกเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงต้องมีการตรวจสอบการชะลอการฟ้องโดยศาลเฉพาะในส่วนของความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การชะลอการฟ้องที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น โดยแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. มาตรา 12 ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

“มาตรา 12 เมื่อศาลได้รับรายงานคำสั่งชะลอการฟ้องหรือคำร้องจากพนักงานอัยการตามมาตรา 10 แล้วเห็นว่าการชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการเป็นไปตามหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 9 และมาตรา 11 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ศาลรับรองการชะลอการฟ้องนั้น แต่หากเห็นว่าการชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการไม่ไปตามหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 9 และมาตรา 11 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ศาลสั่งตามที่เห็นสมควรภายในสามสิบวัน และแจ้งให้พนักงานอัยการทราบเพื่อดำเนินการต่อไปโดยด่วน ทั้งนี้ ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อบังคับเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการของศาลด้วย”

โดยให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อบังคับเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการของศาลในส่วนของรายละเอียดและวิธีปฏิบัติของการชะลอการฟ้องนั้นเป็นข้อบังคับของประธานศาลฎีกา